

ASSIGNATURES

Escenografia

Existeix un debat en relació a quins son els límits de l'escenografia, l'origen, seguit per una llarga tradició és clarament teatral, en l'actualitat però la diversitat de camps on s'aplica aquesta disciplina és molt extensa.

L'assignatura s'enfoca cap a aquest caràcter polièdric del dissenyador per a què pugui donar resposta a la multiplicitat d'inputs en el sector del disseny d'espais escenogràfics.

Escenografia son tots els elements visuals que conformen una escenificació, bé siguin en relació a l'espai, a la il·luminació o a la caracterització del personatge; ja sigui l'escenificació destinada a representacions en viu, cinematogràfica, expositiva o destinada a esdeveniments.

Les noves tecnologies han anat penetrant dins el món de l'escenografia, i llenguatges com el vídeo, la il·luminació computeritzada o la robòtica s'han convertit en ingredients habituals del disseny d'espais escènics, instal·lacions, aparadors comercials...

Les noves tecnologies han anat penetrant dins el món de l'escenografia, i llenguatges com el vídeo, la il·luminació computeritzada o la robòtica s'han convertit en ingredients habituals del disseny d'espais escènics, instal·lacions, aparadors comercials...

Els objectius formatius principals són:

- ✗ Conèixer les diferents aplicacions de l'escenografia, siguin de caràcter comercial, expositiu o escènic; considerant que es tracta d'esdeveniments que no son autònoms sinó que conviuen dins un marc físic, conceptual i sociocultural concret.
- ✗ Identificar els llenguatges que intervenen als processos comunicatius, i tenir la capacitat de fer-los dialogar entre si per tal de potenciar un resultat comú. En aquest sentit l'estudiant haurà de compartir idees i formes de pensament, i desenvolupar les estratègies pròpies del treball en equips interdisciplinaris.
- ✗ Assolir la capacitat de realitzar projectes d'escenografia. Per tant, aprendre el procés de treball i poder aplicar una metodologia, adquirir els coneixements tecnològics específics, dominar les eines i materials pròpies de les produccions, així com entendre les relacions professionals.

Codi
200686

Crèdits
5 ECTS

Curs

4

Semestre

2

Matèria

Processos de disseny

Professorat

[Anna Alcubierre](#)

Llengües

Català

Prerequisits

No es demanen pre-requisits oficials ni coneixements previs específics per a seguir correctament l'assignatura.

Tot i així, és important haver superat satisfactòriament l'assignatura "Disseny d'espais efímers" així com els àmbits específics de les assignatures de "Projectes 1 i 2".

Continguts de l'assignatura

L'assignatura, basada en el seu caràcter polièdric, pretén consolidar els aprenentatges adquirits amb anterioritat, en quant a metodologia i coneixements en la projectació. En aquest cas, es potencia el treball de projectes de caràcter escènic principalment en l'àmbit del teatre.

Després d'un aprenentatge al voltant dels espais escènics, que tracta de descobrir àmbits de l'escenografia a partir de referents, i de conèixer la tecnologia aplicada, es desenvoluparan dos projectes de característiques molt diferents i un exercici previ en cadascun d'ells. L'objectiu és diversificar al màxim, tant la temàtica, com el context, com el procés de treball, als diferents projectes.

CONTINGUTS

- ✗ Referents contemporanis, l'escenografia avui.
- ✗ Dissenyar oportunitats a partir de l'efímer.
- ✗ La importància de la dimensió temporal als espais escènics.
- ✗ Tecnologia aplicada a l'escenografia.
- ✗ Metodologia del dissenyador o escenògraf.
- ✗ La presentació d'un projecte, un esdeveniment en si mateix.
- ✗ Estratègies característiques d'un procés creatiu col·lectiu.
- ✗ La conceptualització d'un espai a partir d'una idea.
- ✗ El projecte interdisciplinari.
- ✗ D'un projecte d'idees a un projecte executiu.
- ✗ La producció i el muntatge.

Projecte 1: Disseny d'una escenografia.

A partir d'una dramatúrgia concreta, en un espai teatral concret, el treball serà individual.

Projecte 2: Disseny d'un esdeveniment.

La temàtica serà lliure, l'espai continent pot ser variable, el treball es desenvoluparà en grup.

Metodologia docent i activitats formatives

ACTIVITATS FORMATIVES

✕ Clases Teòriques

ECTS: 5%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Clases magistrals i debat en gran grup

Competències: CE2, CE10, CE8, CE11, CE21

✕ Informació i documentació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Treball de recerca de fonts, recollida d'informació, anàlisi i elaboració documental de la mateixa

Competències: CE8, CE10, CE11, CT3

✕ Taller de tecnologia

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Assistència en la resolució de les dificultats tecnològiques i constructives.

Competències: CE7, CE8, CT13

✕ Taller de representació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Assistència en la resolució de les dificultats de representació gràfica o en tres dimensions.

Competències: CE5

✕ Elaboració de projectes

ECTS: 45%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Formulació de programes de disseny a partir de situacions simulades i pautes per al desenvolupament del projecte. Treball autònom amb assistència als problemes que es plantegen en el desenvolupament del projecte, tant de tipus conceptual com tècnic. Correccions individualitzades

Competències: CE2, CE8, CE10, CE11, CE21, CT9, CT6, CT10, CT13, CT14, CT15, CT19

✕ Tutories

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Presentacions individuals i col·lectives de la documentació i memòria del projecte, defensa oral del projecte, i ronda de valoracions

Competències: CE2, CE8, CE11, CE10, CE17, CE21, CT6

✕ Avaluació

ECTS: 10%

Metodologia d'ensenyament /aprenentatge: Presentacions individuals i col·lectives de la documentació i memòria del projecte, defensa oral del projecte, i ronda de valoracions

Competències: CE2, CE8, CE11, CE10, CE17, CE21, CT6

ACTIVITATS DIRIGIDES

- ✗ Clases teòriques. Clases magistrals i debat en gran grup

Hores: 6h

Resultats d'aprenentatge: CE2.2, CE8.2, CE10.5, CE11.1, CE21.1, CE21.2

- ✗ Taller de tecnologia. Assistència en la resolució de les dificultats tecnològiques i constructives

Hores: 6h

Resultats d'aprenentatge: CE7.3, CE8.2

- ✗ Taller de representació. Assistència en la resolució de les dificultats de representació gràfica o en tres dimensions

Hores: 6h

Resultats d'aprenentatge: CE5.2

- ✗ Avaluació. Presentacions individuals i col·lectives de la documentació i memòria del projecte, defensa oral del projecte, i ronda de valoracions

Hores: 6h

Resultats d'aprenentatge: CE2.2, CE8.2, CE10.5, CE11.1, CE17.2, CE21.1, CE21.2

ACTIVITATS SUPERVISADES

- ✗ Tutories. Tutories de seguiment i correcció del projecte

Hores: 30h

Resultats d'aprenentatge: CE2.2, CE8.2, CE10.5, CE21.1, CE21.2

ACTIVITATS AUTÒNOMES

- ✗ Informació i documentació. Treball de recerca de fonts, recollida d'informació, anàlisi i elaboració documental de la mateixa

Hores: -

Resultats d'aprenentatge: CE8.2, CE10.5, CE11.1

- ✗ Elaboració de projectes. Formulació de programes de disseny a partir de situacions simulades i pautes per al desenvolupament del projecte. Treball autònom amb assistència als problemes que es plantegen en el desenvolupament del projecte, tant de tipus conceptual com tècnic. Correccions individualitzades.

Hores: -

Resultats d'aprenentatge: CE2.2, CE8.8, CE10.5, CE11.1, CE21.1, CE21.2

Avaluació

MODALITATS D'AVUACIÓ

La qualificació final del curs es basarà en una avaluació continuada del treball de

l'estudiant. El professor farà un seguiment de l'evolució i dels progressos de l'alumne de manera individualitzada

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant la presentació de projectes. El 75% de la nota correspon al nivell de resolució, presentació de la documentació que es determini i a la defensa oral dels projectes. El 25% de la nota correspon al seguiment de la participació activa en les tutories, tallers i sessions conjuntes de treball i correcció. Dins aquest 25 %, el 10 % correspon a l'assistència.

L'assistència a classe és obligatòria; els estudis del Grau de Disseny son presencials. En tractar-se d'una assignatura de projectes, amb un calendari de lliuraments progressiu, és molt difícil adquirir els coneixements i realitzar les pràctiques sense un seguiment presencial de les classes. La falta d'assistència no justificada de més del 25% de les classes comporta un no presentat. En cas de que es pugui justificar la falta d'assistència l'alumne està obligat a notificar-ho al professor per tal d'acordar la forma més adequada de recuperar la temàtica i els exercicis duts a terme durant l'absència.

Els estudiants que no presentin els treballs de curs, hagin o no hagin assistit a classe, tindran la qualificació de "No presentat".

CRITERIS D'AVUACIÓ.

Els criteris de valoració es corresponen amb l'adquisició de les competències corresponents a aquesta assignatura, descrites detalladament en l'apartat número 5 d'aquesta guia docent.

Bibliografia i enllaços web

LLIBRES DE CONSULTA

- ✕ Rudolf Arnheim, *Arte i percepció visual*. Alianza Forma.
- ✕ Pedro Azara i Carles Guri. (2003) *Arquitectos a escena*. GG. Artes Escenicas.
- ✕ Peter Brook. *Más allá del espacio vacío*. (2004)
- ✕ Vicent Brutto. **The filmmaker's guide to production design*. Allworth press
- ✕ Héctor Calmet. (2003) *Escenografía*. Ed. De la Flor.
- ✕ Colli, Stefano i Perrone, Raffaella (2003). *Espacio-identidad-empresa*. GG: Barcelona
- ✕ Tony Davis. *Escenógrafos*. (2001) Ed. Océano.
- ✕ Alonso Fernández, Luis, García Fernández, Isabel (1999) *Diseño de exposiciones: concepto, instalación y montaje*. Editorial Alianza.
- ✕ Roselee Goldberg (1998) *Performance. Lieve art since 1960*. Ed. Abrams
- ✕ Jorge Gorostiza. *Constructores de ilusiones, la dirección artística*

cinematográfica. Filmoteca valenciana.

- ✗ Bverly Heisner. **Production design in the contemporary American film.** McFarland & Company, Inc., Publishers
- ✗ Hugues, Philip (2010) **Diseño de exposiciones.**
Prompress: Barcelona.
Títol original: Exhibitions Design (2008)
- ✗ Francisco Jodido (2011) **Temporary. Architecture now.**
Ed. Taschen
- ✗ Francisco Jodido (2011) **Serpentine Gallery Pavillons.**
Ed. Taschen
- ✗ Edward Lucio-Smith. **Breve historia del mueble.** Del Serbal
- ✗ Félix Murcia. **La escenografía en el cine. El arte de la apariencia.** SGAE
- ✗ Nieva, Francisco (2003) **Tratado de escenografía.**
RESAD
- ✗ Ward Preston. **What an art director does.** Silman-James
- ✗ Andrew Todd i Jean-Guy Lecat. (2003) **El Círculo abierto.**
Alba Editorial
- ✗ Josep Ramoneda i Jordi Balló (2006) 1994-2006. **Exposicions CCCB.**
Ed: CCCB i Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona.
- ✗ Michael Rizzo. **Manual de dirección artística.** Omega
- ✗ Santiago Vila, **L'escenografía**
Ed. Cátedra, Signo e imagen.

ENLLAÇOS WEB

- ✗ <http://www.cccb.org/lab/es>
- ✗ <http://www.youtube.com/watch?v=LJ-QSEI2UwQ&feature=related>
- ✗ <http://www.rosco-iberica.com/productos/index.asp>
- ✗ <http://www.azurscenic.com>
- ✗ http://www.peroni.com/lang_ES/prodotti.php?idCat=104
- ✗ <http://www.youtube.com/watch?v=MoHYzHEVukg&feature=related>
- ✗ <http://www.youtube.com/watch?v=JCxVda6CG60>
- ✗ <http://www.pilobolus.com>
- ✗ <http://www.youtube.com/watch?v=74VNLtbHNnw&feature=related>
- ✗ <http://www.bbc.co.uk/ahistoryoftheworld/exploreraltflash/>
- ✗ **Meg Stuart**
<http://www.youtube.com/watch?v=l6vCAte5iRE&feature=related>
http://www.youtube.com/watch?v=ZjQKvj-mZvM&feature=player_embedded
- ✗ **Pina Baush**
<http://www.youtube.com/watch?v=NNuSIK9KEak&feature=related>
- ✗ **Jan Pappelbaum**
<http://www.sebastiendupouey.net/Site/Hamlet.html>

<http://www.sebastiendupouey.net/Site/Othello.html>

× **Nobuyuki Hanabusa and Katsumi Sakakura**

<http://www.youtube.com/watch?v=HyWkB1SYDMs>

× **Erika Janunger**

<http://www.youtube.com/watch?v=iiJhRjBEm6o&feature=share>

× **Sasha Waltz**

<http://www.youtube.com/watch?v=W9dPdG4GQU8&feature=related>

× **Caja magica**

<http://www.casamagica.de>

× **Video Mapping**

<http://www.youtube.com/watch?v=jX5ABXs1vWQ&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=Q40M83yChQs&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=B9cCrg5hpm8&feature=related>

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència

- × **CE2** Avaluar usos i programar funcions orientats a la concepció i formalització de projectes de disseny.

Resultats d'aprenentatge:

- × **CE2.2** Dissenyar un programa d'usos i funcions que condueixi al desenvolupament d'un projecte de disseny.

Competència

- × **CE5** Dominar les tècniques de representació gràfica d'espais i volums, plans i superfícies característiques del disseny.

Resultats d'aprenentatge:

- × **CE5.2** Representar mitjançant el sistema més apropiat en funció de cada projecte les característiques del mateix.

Competència

- × **CE7** Demostrar comprendre els coneixements bàsics sobre els materials i els seus qualitats, i sobre processos i costos de fabricació.

Resultats d'aprenentatge:

- × **CE7.3** Escollir els materials i els processos de transformació que s'adaptin a les necessitats funcionals i expressives de cada disseny.

Competència

- × **CE8** Demostrar comprendre els coneixements bàsics de les ciències i disciplines

auxiliars del projecte de disseny, com l'antropometria i fisiologia de la percepció visual, l'ergonomia i els mètodes d'avaluació d'ús, el màrqueting, la tècnica de prospecció, etc.

Resultats d'aprenentatge:

- ✗ **CE8.2** Situar el projecte en el context de l'oferta existent al mercat.

Competència

- ✗ **CE10** Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

Resultats d'aprenentatge:

- ✗ **CE10.5** Emprar intencionadament els recursos gràfics per a sintetitzar i millorar la comunicació.

Competència

- ✗ **CE11** Demostrar comprendre el funcionament de l'entorn econòmic, empresarial i institucional en el qual es contracten i desenvolupen professionalment els projectes i les activitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge:

- ✗ **CE11.1** Detectar i explicar el modus operandi del disseny més característic del sector al qual s'inscriu el projecte pel què respecta a tipus de contractació, gestió de projectes, etc.

Competència

- ✗ **CE17** Exposar i raonar, de forma oral i escrita, els resultats i els processos de treball dels objectes de disseny propis.

Resultats d'aprenentatge:

- ✗ **CE17.2** Realitzar una memòria escrita del projecte i defensar-la oralment.

Competència

- ✗ **CE21** Disposar de recursos i capacitats per relacionar conceptes i llenguatges de diferents especialitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge:

- ✗ **CE21.1** Desenvolupar projectes de disseny integral que impliquen relacionar conceptes i procediments de diferents sectors professionals del disseny.
- ✗ **CE21.2** Treballar en equips interdisciplinaris dins de les diferents especialitats del disseny distribuint funcions a partir de les habilitats i interessos dels seus components.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- ✗ **CT3** Demostrar, conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

- ✗ **CT6** Capacitat per treballar en equip i aptituds per el diàleg amb les diferents disciplines que poden intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny.
- ✗ **CT9** Capacitat resolutiva i de presa de decisions.
- ✗ **CT10** Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.
- ✗ **CT13** Orientar l'acció del disseny a partir de valors de respecte a l'entorn ambiental i amb criteris de sostenibilitat.
- ✗ **CT14** Valorar i fomentar l'ús social de l'entorn i de la comunicació amb atenció especial a l'accessibilitat per a grups d'usuaris i receptors diferents.
- ✗ **CT15** Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.
- ✗ **CT19** Demostrar una disposició efectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

Inici

EINA

Grau de Disseny

Especialitats

Pla d'estudis

Assignatures

Accés

Mobilitat

Pràctiques

Beques

Informació acadèmica

Màsters i postgraus

Cursos d'estiu

Alumni

Empresa

Internacional

Projectes

Recerca

Biblioteca

Arxiu

Qualitat

Contacte

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia, 25
08017 Barcelona
T +34 93 203 09 23 / info@eina.cat

[Avís legal](#)

[UAB](#)

[Facebook](#)

[Cookies](#)

[Webmail](#)

[Twitter](#)

[Intranet](#)

[Instagram](#)

[Blog](#)

[Pinterest](#)

[Vimeo](#)